

Zevende-dag Adventisten geloven...

Man en vrouw werden naar het beeld Gods geschapen met een persoonlijkheid, macht en vrijheid om te denken en te doen. Elk mens is een ondeelbare eenheid van lichaam, ziel en geest. Ofschoon als vrij wezen geschapen, blijft hij van God afhankelijk voor zijn leven en al het overige. Toen onze stamouders God ongehoorzaam werden, ontkenden zij hun afhankelijkheid van Hem, en verloren hun hoge positie onder God. Het beeld Gods in hen werd vervormd, en zij raakten aan de dood onderworpen. Hun nakomelingen delen in deze gevallen natuur en de gevolgen hiervan. Zij worden geboren met zwakheden en de neiging tot het kwaad. Maar God verzoende in Christus de wereld met Zichzelf en herstelt door Zijn Geest in berouwvolle stervelingen het beeld van hun Maker. Zij zijn geschapen tot eer van God en geroepen om Hem en elkaar lief te hebben en voor hun omgeving te zorgen.

Fundamenteel Geloofspunt nr. 7

Hoofdstuk 7 DE NATUUR VAN DE MENS

En God zei: *'Laat Ons mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis'*. God *'sprak'* Zijn scheppingskroonstuk echter niet tot bestaan. In plaats daarvan boog Hij Zich teder, om dit nieuwe schepsel uit het stof van de aarde te vormen.

Zelfs de creatiefste beeldhouwer op aarde kan zo'n edel wezen nooit uithouwen. Misschien dat een Michelangelo een verbluffende buitenkant kan vormen, maar hoe zit het met de anatomie en fysiologie, dat zorgvuldig voor werk en schoonheid is ontworpen?

Het volmaakte beeld lag volledig met haar, wimpers en nagels afgerond, maar God was nog niet klaar. Deze mens was niet bedoeld om stof te verzamelen, maar om te leven, te denken, om voort te brengen en te groeien in heerlijkheid.

Gebogen over deze prachtige vorm, blies de Schepper *'de adem des levens'* in zijn neusgaten *'alzo werd de mens tot een levende ziel'* (Genesis 2: 7; 1: 26). Zich bewust van de behoefte van de mens aan gezelschap, maakte God *'hem een hulp ... die als tegen hem over zij'*. *'Toen deed God een diepen slaap op Adam vallen, en hij sliep; en Hij nam één van zijn ribben ... en de Heere God bouwde'* hieruit *'een vrouw'* (Genesis 2: 18,21-22). *'En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld Gods schiep Hij hem: man en vrouw schiep Hij hen.'* (Genesis 1: 27). En God zegende hen en God zei tot hen: *'Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt, en vervult de aarde en onderwerpt haar en hebt heerschappij over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over al het gedierte, dat op aarde kruipt'* (Genesis 1: 28). Een 'hof' huis werd aan Adam en Eva gegeven, mooier dan de fijnste tuin op aarde. Daar waren bomen, wijnstokken, bloemen, heuvels, valleien – alles versierd door de Meester Zelf. Er waren daar twee bijzondere bomen, de boom des levens en de boom der kennis van goed en kwaad. God gaf aan Adam en Eva toestemming vrij te eten van elke boom, behalve van de boom der kennis van goed en kwaad (Genesis 2: 8-9,17).

Zo werd de bekroning van de scheppingsweek volbracht. *'En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed'* (Genesis 1: 31).

De oorsprong van de mens

Hoewel vandaag velen geloven dat de oorsprong van het mensdom ontstaan is, door de lagere vormen van het dierlijk leven en een natuurlijk proces is, dat miljarden jaren geduurd heeft, kan een dergelijk idee niet harmoniëren met het Bijbelse verslag. Dat mensen onderworpen zijn geweest aan een proces van degeneratie is cruciaal voor de Bijbelse zienswijze op de natuur van de mens.¹

God schiep de mens. De oorsprong van het mensdom wordt gevonden in de Goddelijke raad. God zei: *'Laat Ons mensen maken'* (Genesis 1: 26). Het meervoud *'Ons'* wijst naar de drievoudige Godheid – God de Vader, God de Zoon, en God de Heilige Geest (zie hoofdstuk 2). Voor een doel begon God de eerste mens te scheppen (Genesis 1: 27).

Geschapen uit het stof der aarde. God vormde de mens uit *'het stof der aarde'* (Genesis 2: 7), Hij gebruikte reeds bestaande materie niet voor andere vormen van leven, zoals zee- of landdieren. Niet vóórdat Hij elk orgaan had gevormd en op zijn plaats had gebracht, blies Hij *'de adem des levens'* in, dat de mens tot een levend persoon maakte.

Geschapen naar een Goddelijk voorbeeld. God schiep elk van de andere dieren – vissen, vogels, reptielen, insecten, zoogdieren etc. – *'naar zijn aard'* (Genesis 1: 21,24-25).

Iedere soort had een eigen kenmerkende vorm en het vermogen zijn specifieke soort te vermenigvuldigen. De mens echter werd geschapen naar een Goddelijk voorbeeld, niet naar een voorbeeld van het dierenrijk. God zei: *'Laat Ons mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis'* (Genesis 1: 26).

Er is een duidelijke discontinuïteit tussen de menselijke wezens en het dierenrijk. Het geslachtsregister van Lukas, die de oorsprong van de mensheid beschrijft, drukt dit verschil eenvoudig maar diepgaand uit; *'Adam, den zoon van God'* (Lukas 3: 38).

De verheven positie van de mens. De schepping van de mens was het hoogtepunt van de hele schepping. God gaf de mens, geschapen naar het beeld van een soevereine God, de verantwoordelijkheid over de planeet aarde en het gehele dierenrijk. L. Berkhof zegt over Adam: 'het was zijn taak en voorrecht om de hele natuur en alle geschapen wezens, die onder zijn heerschappij werden geplaatst, ondergeschikt te maken aan zijn wil en doel, opdat hij en het hele glorieuze grondgebied, de almachtige Schepper en HEER van het universum zouden grootmaken.' (Genesis 1: 28; Psalm 8: 4-9).²

De eenheid van het mensdom. De geslachtsregisters in Genesis laten zien, dat de achtereenvolgende generaties na Adam en Eva allen afstammen van dit eerste paar. Als mensen delen wij allemaal dezelfde natuur, die een genetische of genealogische eenheid vormt. Paulus schrijft *'Uit één mens maakte Hij (God) het ganse geslacht der mensen, om op de gehele aardbodem te wonen'* (Handelingen 17: 26).

Verder zien wij andere aanwijzingen van de natuurlijke eenheid van ons geslacht in de Bijbelse verklaring dat Adam's overtreding, zonde en dood op allen bracht en door de voorziening van verlossing, leven voor allen door Christus (Romeinen 5: 12,19; 1 Korinthe 15: 21-22).

De eenheid van de menselijke natuur

Wat zijn de kenmerkende delen van menselijke wezen? Zijn ze gemaakt van verschillende onafhankelijke bestanddelen, zoals een lichaam, een ziel en een geest?

De adem van het leven. God *'had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen de adem des levens; alzo werd de mens tot een levende ziel'* (Genesis 2: 7).

Toen God de elementen van de aarde veranderde in een levende ziel, blies Hij de adem des levens in de neusgaten van Adams levenloze lichaam. Deze adem des levens is *'de adem des Almachtigen'* (Job 33: 4), Die leven geeft; de vonk van het leven. Wij kunnen het vergelijken met elektriciteit die, wanneer deze door de verschillende elektrische elementen stroomt, een rustig, grijs paneel van glas in een doos, verandert in een pulserende uiteenspatting van kleur en actie, wanneer wij bijvoorbeeld de schakelaar van de T.V. aanzetten. De elektriciteit brengt geluid en actie waar eerst niets was.

De mens – een levende ziel. Wat deed de adem des levens? Toen God de mens uit de elementen van de aarde vormde, waren alle organen aanwezig: het hart, de longen, nieren, lever, milt, hersens etc. – alles volmaakt, maar levenloos. Toen blies God de adem des levens in deze levenloze materie en *'alzo werd de mens tot een levende ziel'*. De Schriftuurlijke vergelijking is eenvoudig: het stof van de grond (aardse elementen) + de adem des levens = een levende ziel. De verbinding van de elementen van de aarde met de adem des levens resulteerden in een levende ziel.

Deze *'adem des levens'* is niet beperkt tot mensen. Ieder levend wezen bezit deze. De Bijbel bijvoorbeeld, schrijft de adem des levens toe aan beide, aan de dieren die de ark van Noach binnengingen en aan die, die dat niet deden (Genesis 7: 15,22).

De Hebreeuwse uitdrukking in Genesis 2: 7 die vertaald is met '*levende ziel*' is 'nephesh chayyah'. Deze uitdrukking wijst niet uitsluitend op de mens, maar het verwijst ook naar zeedieren, insecten, reptielen en andere dieren (Genesis 1: 20,24; 2: 19).

'Nephesh', vertaald als wezen of ziel, komt van 'naphash', wat betekent 'ademen'. Het Grieks gelijkwaardige woord in het Nieuwe Testament is 'psuche'. 'Voor zover adem het meest opvallende bewijs van leven is, wijst 'nephesh' in feite op de mens als een levend wezen, een persoon.³ Wanneer dit gebruikt wordt voor dieren, zoals in het scheppingsverhaal, beschrijft het de levende schepsels die God schiep.

Het is belangrijk op te merken, dat de Bijbel zegt, dat de mens een levende ziel werd. Niets in het scheppingsverhaal duidt erop, dat de mens een ziel ontving – een soort van afzonderlijk bestaan, die bij de schepping verenigd werd met het menselijk lichaam.

Een ondeelbare eenheid. Het belang van het scheppingsverslag voor een goed begrip over de natuur van de mens kan niet worden overschat. Door zijn organische eenheid te benadrukken, beeldt de Bijbel de mens uit als één geheel. Hoe staan dan de ziel en de geest met elkaar in verband?

1. De Bijbelse betekenis van ziel. Zoals wij al vermeld hebben, is in het Oude Testament 'ziel' een vertaling van het Hebreeuwse 'nephesh'. In Genesis 2: 7 wordt de mens aangeduid als een levend wezen, nadat de levensadem het stoffelijke lichaam, wat is gevormd uit de elementen van de aarde, is binnengekomen. Evenzo komt een nieuwe ziel tot leven, telkens als een kind wordt geboren, elke 'ziel' is een nieuwe eenheid van leven, die op een unieke manier verschilt van andere vergelijkbare eenheden. Deze eigenschap van individualiteit in elk levend wezen, die het tot een unieke wezenlijkheid vormt, lijkt het idee te zijn dat benadrukt wordt door de Hebreeuwse term 'nephesh'.

Wanneer het in deze zin gebruikt wordt is 'nephesh' geen *deel* van de persoon; het *is* de persoon en in veel gevallen wordt het vertaald als 'persoon' (zie Genesis 14: 21; Numeri 5: 6; Deuteronomium 10: 22; vergelijk ook Psalm 3: 2) of 'zelf' (Leviticus 11: 43; 1 Koningen 19: 4; Jesaja 46: 2 etc.).

Anderzijds zijn uitdrukkingen zoals 'mijn ziel', 'uw ziel' etc. over het algemeen taaleigen voor de persoonlijke voornaamwoorden 'ik', 'mij', 'jij', 'hij', etc. (zie Genesis 12: 13; Leviticus 11: 43,44; 19: 8; Jozua 23: 11; Psalm 3: 2; Jeremia 37: 9; etc.). In meer dan 100 van de 755 keren in het Oude Testament vertaalt de KJV 'nephesh' als 'leven' (Genesis 9: 4; 1 Samuël 19: 5; Job 2: 4,6; Psalm 31:13 etc.).

Vaak verwijst 'nephesh' naar verlangens, eetlust, of hartstochten (vergelijk met Deuteronomium 23: 24; Spreuken 23: 2; Prediker 6: 7) en is soms vertaald met 'eetlust' (Spreuken 23: 2; Prediker 6: 7). Het kan verwijzen naar de bron van de genegenheid (Genesis 34: 3; Hooglied 1: 7; etc.) en soms beschrijft het het wilskrachtig deel van de mens, zoals bij het vertalen van 'lust' (SV) in Deuteronomium 23: 24; Psalm 105: 22; Jeremia 34: 16. In Numeri 31: 19 betekent 'nephesh' 'gedood' en in Richteren 16: 30 (vertaald 'mijn ziel' SV) sterft het. In Numeri 5: 2 ('een dode') en in hoofdstuk 9: 6 (dode lichaam) verwijst het naar een lijk (vergelijk ook Leviticus 19: 28; Numeri 9: 7,10).

Het gebruik van het Griekse woord 'psuche' in het Nieuwe Testament is gelijk aan het woord 'nephesh' in het Oude Testament. Het wordt gebruikt voor zowel het dierlijke als het menselijke leven (Openbaring 16: 3). In de Staten Vertaling wordt het vaak vertaald met 'ziel' of 'leven' (zie Matthéüs 2: 20; 6: 25; 16: 25 etc.) In sommige gevallen wordt het gebruikt voor gewoon 'zielen' (zie Handelingen 7: 14; 27: 37; Romeinen 13: 1; 1 Petrus 3: 20 etc.), en anders is het gelijk aan het persoonlijke voornaamwoord (zie Matthéüs 12: 18; 2 Korinthe 12: 15 etc.). Soms verwijst het naar emoties (Markus 14: 34; Lukas 2: 35), naar het verstand (Handelingen 14: 2; Filippenzen 1: 27), of het hart (Efeze 6: 6).⁴

De 'psuche' is niet onsterfelijk, maar onderworpen aan de dood (Openbaring 16: 3). Het kan worden gedood (Matthéüs 10: 28).

Het Bijbels bewijs geeft aan dat 'nephesh' en 'psuche' soms verwijzen naar de gehele persoon en op andere momenten op een bijzonder deel van de mens, zoals eigenschappen, emoties, eetlust en gevoelens. Dit gebruik laat echter op geen enkel manier zien, dat de mens uit twee verschillende en onderscheiden delen bestaat. Het lichaam en de ziel bestaan samen; samen vormen ze een ondeelbare eenheid. De ziel heeft geen bewust bestaan apart van het lichaam. Er is geen tekst die aangeeft, dat de ziel het lichaam overleeft als een bewuste eenheid.

2. De Bijbelse betekenis van geest. Terwijl het Hebreeuwse woord 'nephesh', vertaald als ziel, individualiteit of persoonlijkheid aanduidt, verwijst het Oud-Testamentische woord 'ruach', vertaald als geest, naar de stimulerende vonk van het leven, die essentieel is voor het individuele bestaan. Het staat voor de Goddelijke energie, of het levensbeginsel dat de mens bezielt.

'Ruach' komt 377 keer voor in het Oude Testament en is meestal vertaald met 'geest', 'wind', of 'adem' (Genesis 8: 1 etc.).

Het wordt ook gebruikt om levenskracht aan te duiden (Richteren 15: 19), moed (Jozua 2: 11), stemming of toorn (Richteren 8: 3), beschikking (Jesaja 54: 6), zedelijk karakter (Ezechiël 11: 19), en de bron van emoties (1 Samuël 1: 15).

In de betekenis van 'adem', is de 'ruach' van de mens gelijk aan die van een dier (Ezechiël 3: 19). De 'ruach' van de mens verlaat het lichaam bij de dood (Psalm 146: 4) en keert terug naar God (Prediker 12: 7; vergelijk ook Job 34: 14). 'Ruach' wordt vaak gebruikt voor de Geest van God zoals in Jesaja 63: 10. In het Oude Testament duidt 'ruach', met betrekking tot de mens, nooit een intelligente wezenlijkheid aan, bekwaam tot een bewust bestaan los van een fysiek lichaam.

In het Nieuwe Testament is 'pneuma' gelijk aan 'ruach', 'geest', van 'pneo', 'blazen', of 'ademen'. Net als met 'ruach' is er niets inherent aan het woord 'pneuma' dat een wezenlijkheid in de mens aanduidt, die in staat is om bewust te bestaan, los van het lichaam, noch houdt het gebruik in het Nieuwe Testament met betrekking tot de mens op enige manier een dergelijke opvatting in. Zoals in de verzen van Romeinen 8: 15; 1 Korinthe 4: 21; 2 Timotheüs 1: 7; 1 Johannes 4: 6 duidt 'pneuma' op stemming, houding, of gevoel. Het wordt ook gebruikt voor verschillende aspecten van de persoonlijkheid, zoals in Galaten 6: 1; Romeinen 12: 11 etc. Net als bij 'ruach' wordt de 'pneuma' bij de dood aan de HEERE overgegeven (Lukas 23: 46; Handelingen 7: 59). Net zoals bij 'ruach', wordt 'pneuma' ook gebruikt voor de Geest van God (1 Korinthe 2: 11,14; Efeze 4: 30; Hebreeën 2: 4; 1 Petrus 1: 12; 2 Petrus 1: 21 etc.)⁵

3. Eenheid van lichaam, ziel en geest. Wat is de relatie tussen lichaam, ziel en geest? Wat is de invloed van deze relatie op de eenheid van de mens?

a. Een tweevoudige eenheid. Hoewel de Bijbel de natuur van de mens als een eenheid ziet, definieert het niet precies de relatie tussen lichaam, ziel en geest. Soms worden ziel en geest door elkaar gebruikt. Let op de parallellen in de uitdrukking van vreugde van Maria naar aanleiding van de kennisgeving *'Mijn ziel maakt groot den HEERE, en mijn geest verheugt zich in mijn Zaligmaker'* (Lukas 1: 46-47).

In één geval wordt de mens door Jezus als lichaam en ziel gekenmerkt *'En vreest u niet voor degenen, die het lichaam doden, en de ziel niet kunnen doden, maar vreest veel meer Hem, Die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel'* (Matthéüs 10: 28) en in een ander geval door Paulus, als lichaam en geest *'De ongetrouwde bekommert zich met de dingen des HEEREN, opdat zij heilig zij, beide aan lichaam en aan geest'* (1 Korinthe 7: 34). Bij de eerstgenoemde 'ziel' verwijst het naar het hogere vermogen van de mens, waarschijnlijk het verstand, waardoor hij communiceert met God. Bij de laatstgenoemde 'geest' verwijst het naar het hogere geestvermogen. In beide gevallen omvat het lichaam de fysieke als ook het emotionele aspect van een persoon.

b. Een drievoudige eenheid. Er is een uitzondering op de algemene karakterisering van de mens als een tweevoudige eenheid van lichaam en geest. Paulus die spreekt over de

tweevoudige eenheid van lichaam en geest, spreekt ook over een drievoudige eenheid. Hij verklaart *'En de God des vredes Zelf heilige u geheel en al; en uw geheel oprechte geest en ziel en lichaam worde onberispelijk bewaart in de toekomst van onze HEERE Jezus Christus'* (1 Thessalonicenzen 5: 23). Dit vers maakt Paulus' verlangen duidelijk dat geen van deze aspecten van de persoon worden uitgesloten van het heiligmaking proces.

In dit voorbeeld moet de 'geest' begrepen worden als 'het hogere beginsel van intelligentie en 'denken' waarmee de mens gezegend is en waarmee God kan communiceren door Zijn Geest (zie Romeinen 8: 16). Het is door de vernieuwing van de geest door de werking van de Heilige Geest dat de mens wordt veranderd naar Christus' gelijkenis (zie Romeinen 12: 1-2).

Door de 'ziel' ... wanneer het zich onderscheidt van de geest, kan dat deel van de menselijke natuur begrepen worden, dat tot uitdrukking komt door de instincten, emoties en verlangens. Dit deel van iemands natuur kan ook worden geheiligd. Wanneer, door de werking van de Heilige Geest, de geest in overeenstemming gebracht wordt met Gods Geest, en het geheiligde verstand de heerschappij voert over de lagere natuur, worden de impulsen, die anders in strijd zouden zijn met God, onderworpen aan Zijn wil.⁶

Het lichaam, dat wordt bestuurd door de hogere of de lagere natuur, is de fysieke constitutie (lichamelijk gestel); het vlees, bloed en beenderen.

De volgorde die Paulus gebruikt, eerst de geest, dan de ziel en uiteindelijk het lichaam is geen toeval. Wanneer de geest geheiligd is, dan is het verstand onder Goddelijk gezag. Het geheiligde verstand, op zijn beurt, heeft een geheiligde invloed op de ziel d.w.z. de verlangens, gevoelens, en emoties. De persoon in wie deze heiligmaking plaatsvindt, zal zijn lichaam niet misbruiken, dus zal zijn fysieke gezondheid floreren. Zo wordt het lichaam het geheiligde instrument, waardoor de christen zijn HEER en Heiland kan dienen. De oproep van Paulus tot heiligmaking is duidelijk geworteld in het concept van de eenheid van de menselijke natuur en openbaart, dat een effectieve voorbereiding op de tweede komst van Christus de voorbereiding van de hele persoon noodzakelijk maakt; geest, ziel en lichaam.

c. Een ondeelbare, sympathiserende eenheid. Het is duidelijk dat elk menselijk wezen een ondeelbare eenheid is. Het lichaam, ziel en geest functioneren in nauwe samenwerking, en laten een intense sympathiserende relatie zien tussen iemands geestelijke, mentale en fysieke vermogens. Tekortkomingen in het ene gebied bemoeilijken de andere twee. Een zieke, onzuivere, verwarde geest of verstand zal ook een nadelig effect hebben op iemands emotionele fysieke gezondheid. Het omgekeerde is ook waar. Een zwakke, zieke of lijdende fysieke toestand zal in het algemeen iemands emotionele en geestelijke gezondheid schaden. De impact die de vermogens op elkaar hebben, betekent dat elk individu een door God gegeven verantwoordelijkheid heeft, om deze vermogens in de best mogelijke conditie te houden. Dit te doen is een essentieel onderdeel, om te worden hersteld naar het beeld van de Schepper.

De mens naar het beeld van God

De levende wezens die God schiep op de zesde dag van de Schepping werden gemaakt *'naar het beeld Gods'* (Genesis 1: 27). Wat betekent het, naar het beeld van God geschapen te zijn?

Geschapen naar het beeld en gelijkenis van God. Er wordt vaak gesuggereerd dat menselijke morele (zedelijke) en geestelijke dimensies iets onthullen over Gods morele en geestelijke natuur. Maar omdat de Bijbel leert dat mensen bestaan uit een ondeelbare eenheid van lichaam, geest en ziel, moeten de fysieke kenmerken van de mens op de een of andere manier Gods beeld weerspiegelen. Maar is God geen geest? Hoe kan een geest geassocieerd worden met een vorm of gestalte?

Een korte studie over de engelen laten zien dat zij, net als God, geestelijke wezens zijn (Hebreeën 1: 7,14). Toch verschijnen ze altijd in menselijke gestalte (Genesis 18: 1-19: 22; Daniël

9: 21; Lukas 1: 11-38; Handelingen 12: 5-10). Kan het zijn dat geestelijke wezens een 'geestelijk lichaam' hebben met een gestalte en gelaatstrekken? (zie 1 Korinthe 15: 44).

De Bijbel geeft aan dat sommige mensen delen van Gods gestalte hebben gezien. Mozes, Aäron, Nadab, Abihu en de zeventig oudsten zagen Zijn voeten (Exodus 24:9-11). Hoewel Hij weigerde Zijn gezicht te laten zien, openbaarde God Zijn *'achterste delen'* aan Mozes, nadat Hij hem met Zijn hand bedekt had (Exodus 33: 20-23). God verscheen aan Daniël in een gezicht over het oordeel als de *'Oude van dagen'* gezeten op een troon (Daniël 7: 9-10). Christus wordt beschreven als *'het Beeld des onzienlijken Gods'* (Kolossenzen 1: 15) en als *'het Afschijnsel Zijner heerlijkheid ... het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid'* (Hebreeën 1: 3). Deze verzen lijken erop te wijzen dat God een persoonlijk Wezen is en een menselijke gestalte heeft. Dit moet geen verrassing zijn, want de mens is geschapen naar het beeld van God.

De mens is *'een weinig minder gemaakt dan de engelen'* (Hebreeën 2: 7), een aanwijzing dat hij gezegend moet zijn met verstandelijke en geestelijke gaven. Hoewel Adam geen ervaring, inzicht en karakterontwikkeling had, was hij *'recht'* gemaakt (Spreuken 7: 29), een verwijzing naar morele rechtschapenheid.⁷ Zijnde in het morele beeld van God, was hij rechtvaardig als ook heilig (zie Efeze 4: 24), en was deel van wat de Schepper God aankondigde als *'zeer goed'* (Genesis 1: 31).

Omdat de mens geschapen was naar het morele beeld van God, werd hem de mogelijkheid gegeven zijn liefde en loyaliteit aan zijn Schepper te tonen. Zoals God, had hij de macht om te kiezen, de vrijheid om te denken en te handelen volgens morele imperatieven (zedelijke plicht). Dus was hij vrij lief te hebben en te gehoorzamen of te wantrouwen en ongehoorzaam te zijn. God riskeerde het dat de mens de verkeerde keuze zou maken, want alleen met de vrijheid tot kiezen, kon de mens een karakter ontwikkelen dat volledig het beginsel van liefde liet zien, hetgeen het wezen van God Zelf is (1 Johannes 4: 8). Zijn bestemming was om de hoogste uitdrukking van het beeld van God te bereiken; God lief te hebben met zijn gehele hart, ziel, en verstand en anderen lief te hebben als zichzelf (Matthéüs 22: 36-40).

Geschapen voor relaties met anderen. God zei: *'Het is niet goed, dat de mens alleen zij'* (Genesis 2: 18), en Hij maakte Eva. Net zoals de drie leden van de Godheid verenigd zijn in een liefdevolle verwantschap, zo zijn wij geschapen voor de gemeenschap die gevonden wordt in vriendschap of huwelijk (Genesis 2: 18). In deze relaties hebben wij de mogelijkheid voor anderen te leven. Om echt mens te zijn, moeten we op relaties georiënteerd zijn. De ontwikkeling van dit aspect van het beeld van God is een integraal (algeheel) onderdeel van de harmonie en succes van het Koninkrijk van God.

Geschapen om rentmeesters van de omgeving te zijn. God zei: *'Laat ons mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en dat zij heerschappij hebben over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt'* (Genesis 1: 26). Hier noemt God in één adem het Goddelijk beeld van de mens en zijn heerschappij over de lagere schepsels. Het was als Gods vertegenwoordiger, dat de mens over de lagere geschapen orden werd geplaatst. Het dierenrijk kan niet de soevereiniteit van God begrijpen, maar veel dieren zijn in staat om de mens lief te hebben en te dienen. Verwijzend naar de heerschappij van de mens, verklaart David: *'Gij doet hem heersen over de werken Uwer handen; Gij hebt alles onder zijn voeten gezet'* (Psalm 8: 7). De verheven positie van de mens was aantoonend voor de heerlijkheid en eer waarmee hij werd gekroond (Psalm 8: 6). Zijn verantwoordelijkheid was om over het universum te regeren. Wij zijn dus niet het slachtoffer van omstandigheden, gedomineerd door omgevingskrachten. Integendeel, God heeft ons opdracht gegeven om een positieve bijdrage te leveren door de omgeving vorm te geven, door elke situatie waarin we geplaatst worden te gebruiken als een kans om Gods wil te volbrengen.

Deze inzichten vormen de sleutel tot het verbeteren van menselijke relaties in een wereld waarin gebrokenheid heerst. Ze houden ook het antwoord in op de zelfzuchtige consumptie van de natuurlijke hulpbronnen van de aarde en de onachtzame vervuiling van lucht en water die leidt tot een toenemende verslechtering van de kwaliteit van het leven. De aanneming van het Bijbelse perspectief op de menselijke natuur biedt de enige garantie voor een welvarende toekomst.

Geschapen om God na te volgen. Als menselijke wezens moeten wij handelen zoals God handelt, omdat wij gemaakt zijn naar Zijn beeld. Maar wij zijn menselijk en niet Goddelijk, wij moeten onze Maker weerspiegelen binnen onze mogelijkheden op elke mogelijke manier. Het vierde gebod verwijst naar deze verplichting: Wij moeten het Voorbeeld van onze Maker opvolgen door de eerste zes dagen van de week te werken en te rusten op de zevende dag (Exodus 20: 8-11).

Geschapen met voorwaardelijke onsterfelijkheid. Bij de schepping, werd aan onze eerste ouders onsterfelijkheid gegeven, maar het bezit hiervan was voorwaardelijk verbonden aan gehoorzaamheid. Omdat ze toegang hadden tot de boom des levens, waren ze voorbestemd eeuwig te leven. De enige mogelijkheid om hun onsterfelijke staat in gevaar te brengen was door het gebod te overtreden, dat hen verbood om van de boom der kennis van goed en kwaad te eten. Ongehoorzaamheid zou tot de dood leiden (Genesis 2: 17; zie ook 3: 22).

De zondeval

Hoewel ze volmaakt geschapen waren naar Gods beeld en in een volmaakte omgeving waren geplaatst, werden Adam en Eva overtreders. Hoe ontstond zo'n radicale en vreselijke verandering?

De oorsprong van de zonde. Als God een volmaakte wereld schiep, hoe kan dan zonde ontstaan?

1. God en de oorsprong van de zonde. Is God de Schepper ook de auteur (maker) van de zonde? De Bijbel wijst erop dat God van nature heilig is (Jesaja 6: 3) en er is geen ongerechtigheid in Hem. *'Wiens werk volkomen is; want al Zijn wegen zijn gerichte. God is waarheid, en is geen onrecht; rechtvaardig en recht is Hij'* (Deuteronomium 32: 4). De Schrift verklaart *'Verre zij God van goddeloosheid, en de Almachtige van onrecht!' 'want God kan niet verzocht worden met het kwade, en Hij Zelf verzoekt niemand'* (Jacobus 1: 13); Hij haat zonde (Psalm 5: 5; 11: 5). Gods oorspronkelijk schepping was *'zeer goed'* (Genesis 1: 31). Verre van dat Hij de auteur van zonde is, is Hij *'allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden'* (Hebreeën 5: 9).

2. De auteur van de zonde. God had de zonde kunnen verhinderen door een universum van robots te creëren, die alleen zouden doen waar ze voor geprogrammeerd waren. Maar Gods liefde eiste dat Hij wezens schiep die vrij zouden reageren op Zijn liefde en zo'n reactie is alleen mogelijk van wezens die keuze vrijheid hebben.

Zijn schepping van dit soort vrijheid te voorzien betekende dat God het risico moest nemen dat sommige geschapen wezens zich van Hem zouden afkeren. Helaas werd Lucifer, een hooggeplaatst wezen in de engelenwereld, trots (Ezechiël 28: 17; zie ook 1 Timotheüs 3: 6). Ontevreden met zijn positie in Gods regering (zie Judas 6), begon hij Gods plaats te begeren (Jesaja 14: 12-14). In een poging om de heerschappij van het universum over te nemen, zaaide deze gevallen engel zaad van ontevredenheid onder zijn mede engelen en won het vertrouwen van velen. Het gevolg van dit hemelse conflict eindigde toen Lucifer, nu bekend als satan, de tegenstander en zijn engelen uit de hemel werden verdreven (Openbaring 12: 4, 7-9; zie ook hoofdstuk 8).

3. De oorsprong van de zonde in de mensheid. Onverschrokken door zijn verdrijving uit de hemel, was satan vastbesloten anderen te verleiden zich aan te sluiten bij zijn rebellie tegen

Gods regering. Zijn aandacht werd getrokken naar de nieuw geschapen mensheid. Hoe kon hij Adam en Eva tot rebellie verleiden? Zij leefden in een volmaakte wereld, met alle behoeften waarin hun Schepper voorzag. Hoe konden ze ooit ontevreden worden en Degene wantrouwen, Die de Bron was van hun geluk? Het verslag van de eerste zonde geeft het antwoord.

In zijn aanval op de eerste menselijke wezens besloot satan hen te overrompelen. Satan, in de gedaante van een slang, naderde Eva toen zij in de buurt was van de boom der kennis van goed en kwaad, en vroeg haar naar Gods verbod op het eten van de boom. Toen Eva bevestigde dat God gezegd had dat zij zouden sterven, wanneer zij van de boom zouden eten, daagde satan het Goddelijke verbod uit door te zeggen *'Gijlieden zult de dood niet sterven'*. Hij wekte haar nieuwsgierigheid op door te suggereren, dat God haar probeerde te onthouden van een wonderbaarlijke nieuwe ervaring: dat ze gelijk aan God zouden zijn (Genesis 3: 4-5). Onmiddellijk begon de twijfel over Gods werk wortel te schieten. Eva werd verblind door de grote mogelijkheden die het fruit zou bieden. De verleiding begon grote schade aan te richten aan haar geheiligde geest. Het geloof in Gods Woord begon te veranderen in het geloof in satans woorden. Plotseling bedacht ze dat *'de boom goed was voor spijs en dat hij een lust was voor de ogen, ja, een boom die begeerlijk was om verstandig te maken'*. Ontevreden met haar positie, gaf Eva toe aan de verleiding te zijn als God. *'zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook haar man met haar, en hij at'* (Genesis 3: 6).

Door liever te vertrouwen op haar verstand dan op Gods Woord, verbrak Eva haar afhankelijkheid van God, zij viel van haar hoge positie en stortte zich in de zonde. De zondeval van het mensdom derhalve, werd eerst en vooral gekarakteriseerd door een afbraak van het geloof in God en Zijn Woord. Dit ongeloof leidde tot ongehoorzaamheid, wat op zijn beurt resulteerde in een verbroken relatie en uiteindelijk een scheiding tussen God en de mens.

De invloed van de zonde. Wat waren de onmiddellijke en lange termijn gevolgen van de zonde? Hoe heeft het de menselijke natuur beïnvloed? Wat is de verwachting van het uitdrijven van de zonde en het verbeteren van de menselijke natuur?

1. De onmiddellijke gevolgen. Het eerste gevolg van de zonde was een verandering in de menselijke natuur dat de onderlinge menselijke relaties, zowel als de relatie met God beïnvloedde. De nieuwe opwindende, oogopenende ervaring bracht Adam en Eva alleen maar schaamte (Genesis 3: 7). In plaats van dat ze Gods gelijke werden, zoals satan had beloofd, werden zij bang en probeerden zich te verbergen (Genesis 3: 8-10).

Toen God Adam en Eva naar hun zonde vroeg, probeerden ze, in plaats van hun fout te bekennen, de schuld bij de ander te leggen. Adam zei: *'De vrouw, die Gij mij gegeven hebt, die heeft mij van dien boom gegeven en ik heb gegeten'* (Genesis 3: 12). Zijn woorden impliceerden dat Eva en, indirect God, verantwoordelijk waren voor zijn zonde, dit liet duidelijk zien, dat de zonde zijn relatie met zijn vrouw en zijn Schepper verbroken had. Eva op haar beurt, gaf de slang de schuld (Genesis 3: 13).

De verschrikkelijk gevolgen die daaruit voortvloeiden, onthullen de ernst van hun overtreding. God vervloekte satans medium, de slang, door het te veroordelen om op zijn buik te bewegen, als een voortdurende herinnering aan de zondeval (Genesis 3: 14). Tegen de vrouw zei God: *'Ik zal zeer vermenigvuldigen uw smart, namelijk uwer dracht; met smart zult gij kinderen baren en tot uw man zal uw begeerte zijn, en hij zal over u heerschappij hebben'* (Genesis 3: 16). En omdat Adam naar zijn vrouw had geluisterd in plaats van naar God, werd de aarde vervloekt, door de zorgen en het zware werk van zijn arbeid te vergroten; *'zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt; en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens. Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen, en gij zult het kruid des velds eten. In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert, dewijl gij daaruit genomen zijt; want gij zijt stof, en gij zult tot stof wederkeren'* (Genesis 3: 17-19).

In het bevestigen van de onveranderlijkheid van Zijn wet en dat elke overtreding leidt tot een zekere dood, zegt God: *'want gij zijt stof en gij zult tot stof wederkeren'* (Genesis 3: 19). Hij voerde dit vonnis uit door de overtreders uit hun huis in Eden te verdrijven, hun directe communicatie met God te verbreken (Genesis 3: 8) en hen te beletten deel te nemen aan de boom des levens, de bron van eeuwig leven. Zo werden Adam en Eva onderworpen aan de dood (Genesis 3: 22).

2. De aard van de zonde. Veel Schriftuurlijke plaatsen, inclusief het verslag van de zondeval maken duidelijk dat zonde een moreel kwaad is, het gevolg van een vrij moreel persoon, die verkiest de geopenbaarde wil van God te schenden (Genesis 3: 1-6; Romeinen 1: 18-22).

a. De definitie van de zonde. De Bijbelse omschrijving van de zonde omvat *'de overtreding van de wet'* (1 Johannes 3: 4 KJV), een nalaten door iedereen die *'weet goed te doen en niet doet, dien is het zonde'* (Jakobus 4: 17), en *'al wat uit het geloof niet is, dat is zonde'* (Romeinen 14: 23). Eén brede omvattende definitie van zonde is *'elke afwijking van de bekende wil van God, hetzij door nalatigheid om te doen wat Hij specifiek heeft bevolen, of om te doen wat Hij specifiek heeft verboden'*.⁸

Zonde kent geen neutraliteit. Christus zegt: *'Wie met Mij niet is, die is tegen Mij'* (Matthéüs 12: 30). Het niet in Hem geloven is zonde (Johannes 16: 9). Zonde is onvoorwaardelijk in zijn aard, omdat het rebellie tegen God en Zijn wil is. De uitkomst van elke zonde, klein of groot, is *'schuldig'*. *'Want wie de gehele wet zal houden, en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle'* (Jakobus 2: 10).

b. Zonde omvat denken, zowel als daden. Vaak wordt alleen over zonde gesproken in termen van concrete en zichtbare daden van het breken van de wet. Maar Christus zei, dat boos zijn op iemand het zesde van de Tien Geboden schendt, *'Gij zult niet doden'* (Exodus 20: 13), en dat wellustige verlangens het gebod *'Gij zult geen overspel plegen'* overtreedt (Exodus 20:14). Zonde heeft daarom niet alleen betrekking op openlijke ongehoorzaamheid in daden, maar ook in gedachten en verlangens.

c. Zonde en schuld. Zonde veroorzaakt schuld. Vanuit het Bijbelse perspectief; schuld impliceert dat degene die de zonde heeft begaan strafbaar is. En omdat iedereen een zondaar is, is *'de gehele wereld schuldig voor God'* (Romeinen 3: 19 KJV).

Indien schuld niet op de juiste manier wordt behandeld, vernietigt het de fysieke, mentale en geestelijke vermogens. En uiteindelijk, als het niet wordt opgelost, leidt het tot de dood, want *'het loon van de zonde is de dood'* (Romeinen 6: 23 KJV).

Het tegenovergestelde van schuld is vergeving (Matthéüs 6: 12), wat resulteert in een zuiver geweten en gemoedsrust. Deze vergeving wil God graag verlenen aan berouwvolle zondaren. Aan het door zonde belaste en door schuld geteisterde mensdom, roept Christus genadig, *'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'* (Matthéüs 11: 28).

d. Het controle centrum van de zonde. De zetel van de zonde is in, wat de Bijbel het hart noemt en wat wij kennen als het verstand. Vanuit het hart *'zijn de uitgangen des levens'* (Spreuken 4: 23). Christus openbaart dat het de gedachten van de mens zijn, die verontreinigen, *'Want uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen'* (Matthéüs 15: 19). Het is door het hart dat de gehele persoon, het intellect, de wil, eigenschappen, emoties, en lichaam wordt beïnvloed. Want het hart is *'arglistig ... meer dan enig ding, ja dodelijk is het'* (Jeremia 17: 9), de menselijke natuur kan worden beschreven als verdorven, onbetrouwbaar en door en door zondig.

3. Het effect van de zonde op de mensheid. Sommigen vinden misschien dat de doodstraf een te zware straf was voor het eten van de verboden vrucht. Maar wij kunnen alleen de ernst van de overtreding inschatten in het licht van het gevolg van Adams zonde op het mensdom.

De eerste zoon van Adam en Eva beging een moord. Hun afstammelingen schonden al snel de heilige huwelijksband door polygamie (veelwijverij) aan te gaan en het duurde niet lang,

voordat goddeloosheid en geweld de aarde vervulden (Genesis 4: 8, 23; 6: 1-5, 11-13). Aan Gods oproep tot bekering en hervorming werd geen gehoor gegeven en maar acht personen werden gered van de zondvloed, die de onboetvaardigen vernietigde. De geschiedenis van het mensdom na de zondvloed is, met een paar uitzonderingen, een droevig verslag van de uitwerking van de zondigheid van de menselijke natuur.

a. De universele zondigheid van het mensdom. De geschiedenis openbaart dat Adams nakomelingen de zondigheid van zijn natuur deelden. David zei, in gebed: *'want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn'* (Psalm 143: 2; zie ook 14: 3). *'want geen mens is er, die niet zondigt'* (1 Koningen 8: 46). En Salomo zei: *'Wie kan zeggen: Ik heb mijn hart gezuiverd, ik ben rein van mijn zonde?'* (Spreuken 20: 9); *'Er is geen mens rechtvaardig op aarde, die goed doet en niet zondigt'* (Prediker 7: 20). Het Nieuwe Testament is net zo duidelijk, *'zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods'* (Romeinen 3: 23) en *'indien wij zeggen, dat wij geen zonde hebben, zo verleiden wij onszelf, en de waarheid is in ons niet'* (1 Johannes 1: 8).

b. Is zonde geërfd of aangeleerd? Paulus zegt, dat *'allen in Adam sterven'* (1 Korinthe 15: 22). Op een andere plaats merkt hij op *'Daarom, gelijk door één mens de zonde in de wereld ingekomen is, en door de zonde de dood, en alzo de dood tot alle mensen doorgegaan is, in welke allen gezondigd hebben'* (Romeinen 5: 12).

De verdorvenheid van het menselijk hart treft de gehele mens. In dit licht roept Job uit; *'Wie zal een reine geven uit een onreine? Niet één'* (Job 14: 4). David zei: *'Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren (gevormd KJV), en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen'* (Psalm 51: 7). Paulus merkt op dat *'het bedenken des vleeses vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich de wet Gods niet; want het kan ook niet. En die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen'* (Romeinen 8: 7-8). Hij wijst erop dat gelovigen voor hun bekering, *'van nature kinderen des toorns'* waren, net als de rest van het mensdom (Efeze 2: 3).

Hoewel wij als kinderen zondig gedrag door navolging aanleren, bevestigt bovengenoemde tekst dat wij onze fundamentele zondigheid erven. De universele zondigheid van de mensheid toont aan dat wij van nature neigen naar het kwade, niet naar het goede.

c. Het verdelgen van zondig gedrag. Hoe succesvol zijn mensen in het verwijderen van de zonde uit hun leven en uit de samenleving?

Elke poging om een rechtvaardig leven te leiden door eigen kracht is gedoemd. Christus zei, dat iedereen die gezondigd heeft *'een slaaf van de zonde'* is. Alleen Goddelijke kracht kan ons vrijmaken van deze slavernij. Maar Christus heeft ons verzekerd *'Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn'* (Johannes 8: 36). U kunt alleen gerechtigheid voortbrengen, zegt Christus, wanneer u in Hem blijft *'want zonder Mij kunt gij niets doen'* (Johannes 15: 4-5).

Zelfs de apostel Paulus kon geen rechtvaardig leven leiden uit zichzelf. Hij kende de volmaakte maatstaf van Gods wet, maar hij was niet in staat dat te bereiken. Wanneer hij zijn pogingen opsomt, zegt hij: *'Ik begrijp mijn eigen daden niet, want hetgeen ik wil, dat doe ik niet, maar hetgeen ik haat, dat doe ik'. 'Want het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik'. Dan wijst hij op de werking van de zonde in zijn leven 'Indien ik hetgeen doe, dat ik niet wil, zo doe ik nu hetzelfde niet meer, maar de zonde, die in mij woont'. Ondanks zijn fouten bewondert hij Gods volmaakte maatstof 'Want ik heb een vermaak in de wet Gods, naar den inwendigen mens; Maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds, en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is. Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?'* (Romeinen 7: 15, 19, 20, 22-24)

Uiteindelijk erkent Paulus dat hij een Goddelijke kracht nodig heeft, om te overwinnen. Door Christus legde hij het leven af naar het vlees en begon een nieuw leven naar de geest (Romeinen 7: 25; 8: 1).

Dit nieuwe leven in de geest is de herscheppende gave van God. Door Goddelijke genade, kunnen wij die *'dood waren door de misdaden en de zonden'* overwinnen (Efeze 2: 1, 3, 8-10). De

geestelijke wedergeboorte verandert zo het leven (Johannes 1: 13; 3: 5), zodat wij kunnen spreken van een nieuwe schepping *'het oude is voorbijgegaan, zie, het is alles nieuw geworden'* (2 Korinthe 5:17). Het nieuwe leven echter sluit de mogelijkheid tot zondigen niet uit (1 Johannes 2: 1).

4. Evolutie en de zondeval van de mens. Sinds de schepping heeft satan velen verward door het vertrouwen in het Bijbelse verslag, de oorsprong van de mensheid en de zondeval van de mens, te verzwakken. Men zou evolutie de 'natuurlijke' visie van de mensheid kunnen noemen, een beeld gebaseerd op de veronderstelling dat het leven begon door toeval en dat de mensen, door een lang evolutieproces zijn voortgekomen uit de lagere levensvormen. Door een proces van het voortbestaan van de sterkste, evolueerden zij tot hun huidige status. Zij hebben hun mogelijkheden nog niet bereikt, maar ze evolueren nog steeds.

Een groeiend aantal christenen heeft de theïstische evolutie aangenomen, die beweert dat God evolutie gebruikte om de Genesis schepping tot stand te brengen. Degenen die deze theïstische evolutie aannemen, nemen het eerste hoofdstuk van Genesis niet letterlijk, maar als beeldspraak of een mythe.

a. De Bijbelse visie op mens en evolutie. Creationistische christenen (zij die het Bijbelse scheppingsverslag geloven) zijn bezorgd over de werking van de evolutie theorie op het christelijke geloof. James Orr schreef; 'Het christendom wordt tegenwoordig getroffen, niet stukje bij beetje op zijn doctrines ... maar door een positief opgevatte tegenvisie op de wereld, bewarend te berusten op wetenschappelijke gronden, vakkundig geconstrueerd en verdedigd, maar in zijn fundamentele ideeën de wortels van het christelijke systeem aantastend'.⁹ De Bijbel verwerpt de allegorische (symbolische vert.) of mythische interpretatie van Genesis. De Bijbelschrijvers zelf interpreteren Genesis 1: 11 als letterlijke geschiedenis. Adam, Eva, de slang, en satan worden allen gezien als historische karakters in het drama van de grote strijd (zie Job 31: 33; Prediker 7: 29; Matthéüs 19: 4-5; Johannes 8: 44; Romeinen 5: 12, 18-19; 2 Korinthe 11: 3; 1 Timotheüs 2: 14; Openbaring 12: 9).

b. Golgotha en evolutie. Evolutie in welke vorm dan ook, is in tegenspraak met de fundamentele van het christendom. Zoals Leonard Verduin beweert: 'In de plaats van het verhaal over de 'zondeval' is het verhaal gekomen van een ontwikkeling'.¹⁰ Het christendom en evolutie staan lijnrecht tegenover elkaar. Of onze voorouders werden geschapen naar het beeld van God en ondergingen een zondeval (gevallen natuur), of ze deden dat niet. Wanneer ze dat niet deden, waarom zou men dan christen zijn?

Golgotha bevraagt het meest radicaal de evolutie. Wanneer er geen 'zondeval' is geweest, waarom hebben wij dan God nodig om in plaats van ons te sterven? Niet alleen dood in het algemeen, maar de dood van Christus verkondigt dat de mensheid niet 'OKÉ' is. Aan onszelf overgelaten zouden wij blijven verslechteren totdat het mensdom is vernietigd.

Onze hoop rust op de Man, Die aan het kruis hing. Alleen Zijn dood opent de mogelijkheid op een beter, voller leven dat nooit zal eindigen. Golgotha verkondigt dat wij een Vervanger nodig hebben om ons te bevrijden.

c. De menswording en evolutie. Misschien wordt het scheppings versus evolutie vraagstuk wel het beste beantwoord door te kijken naar de schepping van de mens, vanuit het perspectief van de menswording. Door het brengen van de tweede Adam; Christus, in de geschiedenis, werkte God scheppend. Wanneer God dit ultieme wonder kon bewerkstelligen, is er geen vraag naar Zijn bekwaamheid om de eerste Adam te vormen.

d. Is de mens volwassen geworden? Veel evolutionisten hebben gewezen op de enorme wetenschappelijke vooruitgang in de laatste paar eeuwen, als bewijs dat de mens de leidende figuur lijkt te zijn van zijn eigen lot. Met de wetenschap, die in zijn behoeften voorziet, zal hij bij voldoende tijd alle problemen van de wereld oplossen.

Maar de messiaanse rol van de technologie ontmoet toenemende scepsis (terughoudendheid), omdat technologie de planeet op de rand van vernietiging heeft gesteld. De

mensheid heeft volkomen gefaald om het zondige hart te onderwerpen en te beheersen. Met tot gevolg dat alle wetenschappelijke vooruitgang de wereld alleen maar gevaarlijker heeft gemaakt.

Steeds meer filosofieën van nihilisme (ontkenning van het bestaan vert.) en wanhoop lijken verdedigbaar. De uitspraak van Alexander Pope 'Hoop doet leven in de menselijke borst' klinkt tegenwoordig waardeloos. Job had een beter begrip van de realiteit – de tijd sleept zich voort *'en zijn vergaan zonder verwachting'* (Job 7: 6). De wereld van de mensheid loopt ten einde. Iemand moet komen van buiten de menselijke geschiedenis, het binnendringen en een nieuwe werkelijkheid aanbrenge.

Stralen van hoop. Hoe groot was de verdorvenheid van de mensheid? Aan het kruis beroofden de mensen hun Schepper van het leven – de ultieme parricide! (moord op een naaste familielid vert.) Maar God liet de mensheid niet achter zonder hoop.

David dacht na over de positie van de mensheid in de schepping. Aanvankelijk onder de indruk van de uitgestrektheid van het universum, vond hij de mens onbetekenend. Toen werd hij zich bewust van de werkelijke positie van de mens. Sprekend over de huidige relatie van de mens met God zei hij: *'Gij hebt hem weinig minder gemaakt dan de engelen, en hebt hem met eer en heerlijkheid bekroond. Gij doet hem heersen over de werken Uwer handen'* (Psalm 8: 6-7; zie ook Hebrëeën 2: 7).

Ondanks de zondeval, blijft er een gevoel van menselijke waardigheid over. Hoewel verdorven, was de Goddelijke gelijkenis niet geheel uitgewist. Hoewel gevallen, corrupt, zondig, is de mens nog steeds Gods vertegenwoordiger op aarde. Zijn natuur is minder dan Goddelijk, toch heeft hij een waardige positie als Gods waarnemer van de aardse schepping. Toen David zich hiervan bewust werd, reageerde hij met lofprijzing en dankzegging *'O HEERE onze HEERE, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!'* (Psalm 8: 10)

Het genadeverbond

Door overtreding werd het eerste mensenpaar zondaren. Niet langer in staat satan te weerstaan. Zouden zij ooit nog vrij worden, of zouden ze verloren gaan? Was er nog hoop?

Het verbond gegeven bij de zondeval. Vóórdat God de straf aankondigde aan het gevallen paar gaf Hij hen hoop, door het genadeverbond bekend te maken. Hij zei: *'En Ik zal vijandschap zetten tussen u (satan) en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen'* (Genesis 3: 15).

Gods boodschap bracht bemoediging omdat het aankondigde, dat, hoewel satan de mensheid onder zijn kwade vloek had gebracht, hij ten laatste verslagen zou worden. Het verbond werd gesloten tussen God en de mensheid. Eerst beloofde God door Zijn genade een verdediging tegen de zonde. Hij zou een haat scheppen tussen de slang en de vrouw, tussen satans volgelingen en Gods volk. Dit zou de relatie tussen de mens en satan verstoren en de weg openen voor een vernieuwde relatie met God.

Door de eeuwen heen duurde de oorlog voort tussen Gods gemeente en satan. De strijd bereikte zijn hoogtepunt in de dood van Jezus Christus, Die de geprofeteerde belichaming van het Zaad van de vrouw was. Op Golgotha werd satan verslagen. Hoewel het Zaad van de vrouw gekneusd was, was de aanstichter van de zonde verslagen.

Allen die Gods aanbod van genade aannemen, kennen een vijandschap tegen de zonde, die hen succesvol zal maken in de strijd met satan. Door geloof zullen zij delen in de overwinning van de Heiland op Golgotha.

Het verbond opgericht vóór de schepping. Het genadeverbond werd niet ontwikkeld ná de zondeval. De Schriften laten zien dat zelfs vóór de schepping de Leden van de Godheid onder Zichzelf een verbond hadden gesloten, om het geslacht te redden, wanneer ze in zonde zouden

vallen. Paulus zegt: *'Gelijk Hij (God) ons uitverkoren heeft in Hem (Christus), voor de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde; Die ons te voren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus, in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil. Tot prijs der heerlijkheid Zijner genade'* (Efeze 1: 4-6; zie ook 2 Timotheüs 1: 9). Sprekend over het zoenoffer van Christus, zegt Petrus: *'Dewelke wel voorgekend is geweest vóór de grondlegging der wereld'* (1 Petrus 1: 20).

Het verbond was gebaseerd op een onwrikbaar fundament: de belofte en eed van God Zelf (Hebreeën 6: 18). Jezus Christus was de Borg van het verbond (Hebreeën 7: 22). Een borg is iemand die elke taak of verplichting op zich neemt, in geval van wanbetaling van een andere persoon. Christus' bediening als Borg betekende dat, wanneer de mensheid in zonde zou vallen Hij hun straf zou dragen. Hij zou de prijs betalen voor hun verlossing; Hij zou verzoening doen voor hun zonde; Hij zou aan de eis van Gods geschonden wet voldoen. Geen menselijk wezen of engel kon deze verantwoordelijkheid overnemen. Alleen Christus de Schepper, het Plaatsvervangend Hoofd van het geslacht, kon deze verantwoordelijkheid op Zich nemen (Romeinen 5: 12-21; 1 Korinthe 15: 22).

De Zoon van God is niet alleen de Borg van het verbond, Hij is ook de Middelaar of Executeur (Uitvoerder). De beschrijving van Zijn missie als mensgeworden Zoon des mensen onthult dit aspect van Zijn rol. Hij zegt: *'Want Ik ben uit den hemel nedergedaald, niet opdat Ik Mijn wil zou doen, maar den wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft'* (Johannes 6: 38; zie ook 5: 30,43). De wil van de Vader is *'dat een iegelijk, die den Zoon aanschouwt, en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe'* (Johannes 6: 40). *'En dit is het eeuwige leven,'* zei Hij: *'dat zij U kennen, den enigen waarachtige God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt'* (Johannes 17: 3). Aan het einde van Zijn missie getuigt Hij over Zijn uitvoering van de opdracht van de Vader, Hij zegt: *'Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen'* (Johannes 17: 4).

Aan het kruis vervult Jezus Zijn belofte, om Borg van de mensheid in het verbond te zijn. Zijn uitroep *'Het is volbracht'* (Johannes 19: 30), markeert de voltooiing van Zijn missie. Met Zijn eigen leven heeft Hij de straf betaald, die Gods geschonden wet eiste; het garanderen van de verlossing voor de berouwvolle mensheid. Op dat moment bekrachtigde het bloed van Christus het genadeverbond. Door geloof in Zijn verzoenend bloed, worden berouwvolle zondaren aangenomen als zonen en dochters van God, zo verkrijgen zij de erfenis van eeuwig leven.

Het genadeverbond bewijst Gods oneindige liefde voor de mensheid. Opgericht vóór de schepping, werd het verbond eerst openbaar na de zondeval. Op dat moment, in een speciale betekenis, werden God en de mensheid deelgenoten.

Vernieuwing van het verbond. Helaas heeft het mensdom dit genade verbond afgewezen, vóór de zondvloed en daarna (Genesis 6: 1-8; 11: 1-9). Toen God het verbond opnieuw aanbood, deed Hij dit door Abraham. Opnieuw bevestigde Hij de belofte van verlossing *'En in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde, naardien gij Mijn stem gehoorzaam geweest zijt'* (Genesis 22: 18; zie ook 12: 3; 18: 18).

De Schrift benadrukt in het bijzonder de trouw van Abraham aan de eisen van het verbond. Abraham geloofde God en *'Hij rekende het hem tot gerechtigheid'* (Genesis 15: 6). Dat Abrahams deelname aan de verbonds-zegeningen, hoewel gegrond in de genade van God, ook afhankelijk was van zijn gehoorzaamheid, onthult dat het verbond de autoriteit van Gods wet hooghoudt (Genesis 17: 1; 26: 5).

Abrahams geloof was van zo'n niveau dat hem de titel gegeven werd *'een vader van allen, die geloven'* (Romeinen 4: 11). Hij is Gods voorbeeld van rechtvaardigheid door geloof, dat zich openbaart in gehoorzaamheid (Romeinen 4: 2-3; Jakobus 2: 23-24). Het genadeverbond schenkt niet automatisch de zegeningen aan Abrahams nakomelingen, maar alleen aan degenen, die het voorbeeld van Abrahams geloof navolgen. Alleen *'degenen, die uit het geloof zijn, Abrahams*

kinderen zijn.' (Galaten 3: 7). Elk mens op aarde kan de verbondsbeloften van verlossing ervaren door aan de voorwaarden te voldoen *'En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de beloftenis erfgenamen.'* (Galaten 3: 29). Van Gods kant was het Sinaitisch verbond (ook wel het eerste verbond genoemd) een vernieuwing van het Abrahamitisch genadeverbond (Hebreeën 9: 1). Maar Israël verdraaide het in een verbond van werken (Galaten 4: 22-31).

Het nieuwe verbond. Latere Bijbelgedeelten spreken van een 'nieuw of beter verbond.'¹¹ Zij doen dat, niet omdat het eeuwig verbond veranderd is, maar (1) door Israëls ontrouw is Gods eeuwig verbond ontaard in een systeem van werken; (2) het werd geassocieerd met een nieuwe openbaring van Gods liefde in Jezus' menswording, leven, dood, opstanding en bemiddeling (zie Hebreeën 8: 6-13); en (3) het was pas aan het kruis dat het bekrachtigd werd door het bloed van Christus (Daniël 9: 27; Lukas 22: 20; Romeinen 15: 8; Hebreeën 9: 11-22).¹²

Wat dit verbond aanbiedt aan degenen die het aannemen is enorm. Door Gods genade biedt het hen vergeving van hun zonden. Het biedt het werk van de Heilige Geest aan, Die de Tien Geboden in het hart schrijft en de berouwvolle zondaar herstelt in het beeld van zijn Maker (Jeremia 31: 33). Het nieuwe verbond, wedergeboorte, ervaring brengt de gerechtigheid van Christus en de ervaring van rechtvaardiging door geloof. De vernieuwing van het hart die dit opwekt, verandert personen zodat ze de vruchten van de Geest voortbrengen: *'liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid'* (Galaten 5: 22). Door de kracht van Christus' reddende genade kunnen ze wandelen zoals Christus wandelde, dagelijks genietend van de dingen die God behagen (Johannes 8: 29). De enige hoop van het gevallen mensdom is Gods uitnodiging aan te nemen, om Zijn genadeverbond aan te gaan. Door geloof in Jezus Christus kunnen wij deze relatie ervaren, die onze aanneming als kinderen van God en erfgenamen met Christus in Zijn Koninkrijk, verzekert.

Referenties

1. De leerstelling van de mens is al lang een theologische term die gebruikt wordt, om de componenten van de menselijke familie te bespreken. In deze discussie is de mens niet noodzakelijkerwijs mannelijk, exclusief vrouwelijk, maar is hij gebruikt voor het gemak van de discussie en de continuïteit met de theologische traditie en de semantiek. Berkhof, Systematische Theologie, p. 183.
3. 'Ziel', SDA Encyclopedie rev.ed.p.1361
4. 'Ziel', SDA Bijbel Dictionary, rev. ed., p. 1061.
5. Idem., p. 1064.
6. SDA Bijbelcommentaar, rev. ed., vol. 7 p. 257.
7. Idem., rev. ed., vol. 3, p. 1090.
8. 'Zonde, ik' SDA Bijbel Dictionary, rev. ed., p. 1042.
9. James Orr, Gods beeld in de mens (Grand Rapids, MI: Wm.B. Eerdmans, 1948), pp. 3, 4, p. 3.
10. Leonard Verduin, Iets minder dan God: Het Bijbelse mensbeeld (Grand Rapids, MI: Wm.B. Eerdmans, 1970), blz. 69.
11. Het Nieuwe Testament associeert de ervaring van Israël op de berg Sinai met het oude verbond (Gal. 4:24, 25). Op de Sinai hernieuwt God Zijn eeuwig verbond van genade aan Zijn volk dat bevrijd was (1 Kron. 16:14-17; Ps. 105:8-11; Gal. 3:15-17). God belooft hen: *'Nu dan, indien gij naarstiglijk Mijner stem zult gehoorzamen, en Mijn verbond houden, zo zult gij Mijn eigendom zijn uit alle volken, want de ganse aarde is Mijn; En gij zult Mij een priesterlijk koninkrijk, en een heilig volk zijn'* (Ex. 19:5, 6; vgl. Gen. 17:7, 9, 19). Het verbond was gebaseerd op gerechtigheid door geloof (Rom.10,6-8; Deut. 30,11-14) en de wet moest in hun hart geschreven worden (Deut. 6,4-6; 30,14).

Het verbond van genade is altijd onderhevig aan verdorvenheid door de gelovigen die het veranderen, in een systeem van verlossing door werken. Paulus gebruikte Abrahams falen om God te vertrouwen - afhankelijk van zijn eigen werk om zijn problemen op te lossen - als een illustratie van het oude verbond (Genesis 16; 12:10-20; 20; Gal. 4:22-25). In feite bestaat de ervaring van gerechtigheid door werken al sinds de komst van de zonde in deze wereld en het eeuwige verbond werd verbroken (Hosea 6:7).

Door de geschiedenis van Israël heen, probeerde de meerderheid 'hun eigen gerechtigheid vast te stellen' door middel van 'de werken der wet' (Rom. 9:30-10:4). Zij leefden naar de letter, niet naar de Geest (2 Kor. 3:6). Proberend zich te rechtvaardigen door de wet (Gal. 5:4), leefden zij onder de veroordeling van de wet en zijn in slavernij, niet in vrijheid (Gal. 4:21-23). Zo verdraaiden zij het Sinait-verbond. Het boek Hebreeën past het eerste -, of oude verbond toe op de geschiedenis van Israël sinds de Sinai en onthult het tijdelijke karakter ervan. Het toont aan dat het Levitische priesterschap tijdelijk zou zijn en een symbolische functie zou vervullen, totdat de werkelijkheid in Christus was gekomen (Hebreeën 9; 10). Helaas zagen velen niet in dat de ceremonies op zichzelf geen waarde hadden (Hebreeën 10:1). Het vasthouden aan dit systeem van 'schaduwen' toen het type antitype had ontmoet; de schaduw de werkelijkheid had ontmoet, vervormde de ware missie van Christus. Vandaar dat de sterke taal die gebruikt werd, om de superioriteit van het betere -, of nieuwe verbond over de Sinai te benadrukken.

Het oude verbond kan dus in negatieve en positieve bewoordingen worden beschreven. Negatief is dat het verwijst naar de verdorvenheid van het volk van Gods eeuwige verbond. Positief is dat het staat voor de tijdelijke, aardse bediening die door God is ontworpen om het hoofd te bieden aan de noodsituatie, welke door dit menselijk falen is ontstaan. Zie ook E.G.White, Patriarchs en Prophets, pp. 370-73; E.G.White, 'Our Work,' Review en Herald, 23 juni 1904, p. 8; E.G.White, 'A Holy Purpose to Restore Jerusalem', 1

maart 1904, p. 8; White, 'A Holy Purpose to Restore Jerusalem' Southern Watchman. 142; Hasel, Verbond in Bloed (Mountain View, CA: Pacific Press, 1982); vgl. Wallenkampf, Salvation Comes From the Lord (Washington, D.C.: Review and Herald, 1983), pp. 84-90.
12. Zie Hasel, Verbond in Bloed.